

VESPER SKYDDAR

Myndigheter, företag och personer

Om oss

Grundat i Sverige 2004

Ca 150 anställda

Bakgrund från Polisen, Säpo, Försvarmaktens specialförband, MUST

Verksamhet i Sverige och internationellt

Vad gör de
och var
finns de?

Hur ser
hotet ut?

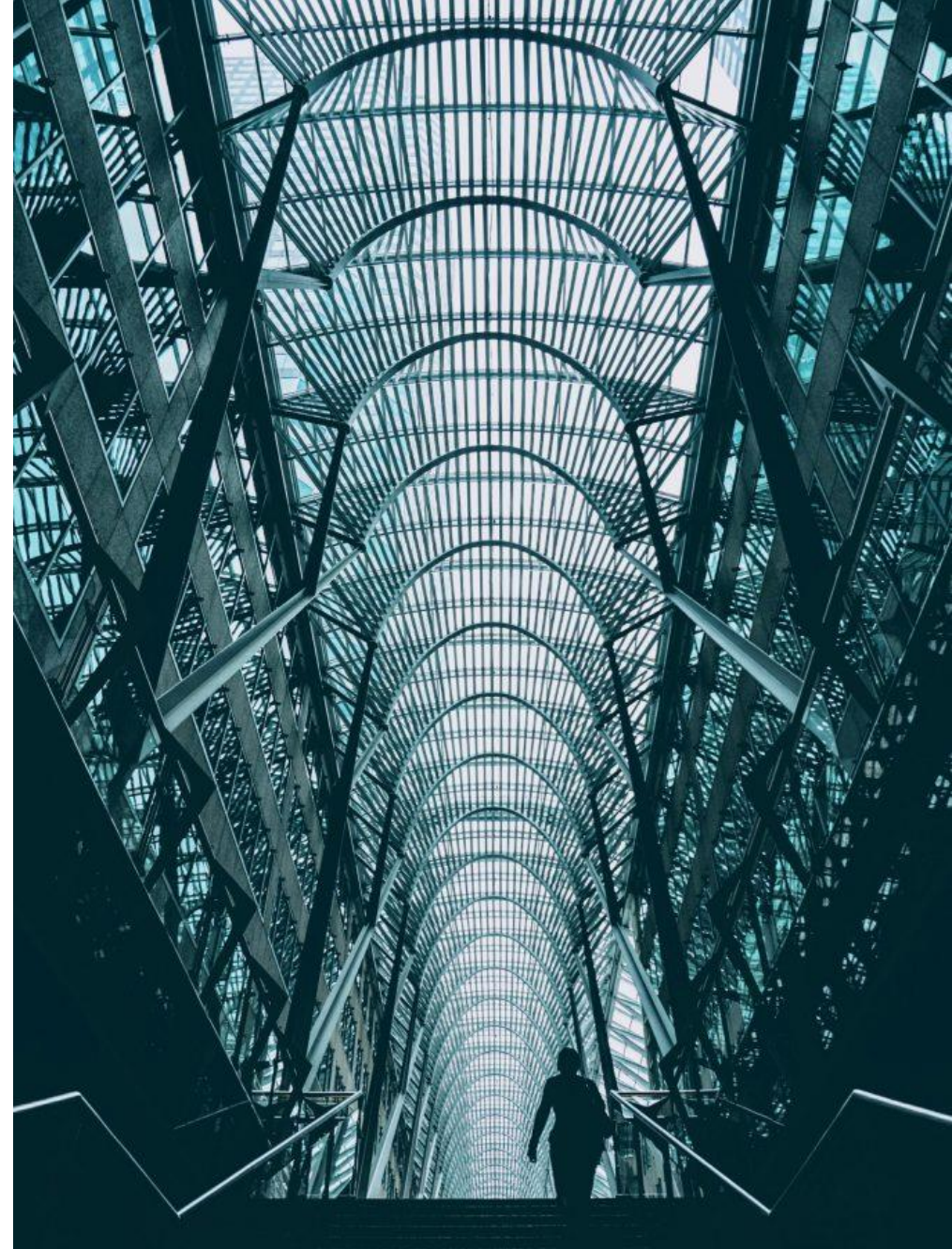
Vem blir en
möjliggörare?

Hur skyddar
vi oss?

Kunskap är makt - Organiserad brottslighet och möjliggörare

Organiserad brottslighet – från MC-gäng till förortsgäng

- Under 90-talet - MC-gängen i dominans
- Etablerade strukturer med tydliga hierarkier
- Narkotikabrott, våldsbrott, hot och utpressning
- Förortsbaserade nätverk och maffialiknande strukturer växer fram
- Den kriminella ekonomin blir storskalig
- Brott mot välfärden växer sig starkt
- Från runt 2013 brutaliseras våldet

Nulägesbild organiserad brottslighet

- Stort antal aktörer kopplade till organiserad brottslighet
- Allt yngre våldsutövare – mycket grovt våld
- Snabb rekrytering på digitala plattformar
- Den kriminella ekonomin omsätter ca 150 miljarder per år, ca 3 % av BNP
- Systemhotande

Organiserad brottslighet finns där pengarna finns

- Drygt 30 % av aktörerna aktiva inom organiserad brottslighet har haft bolagsengagemang
- Ca 35 000 personer har suttit i bolagsstyrelser med en aktör ur den organiserade brottsligheten
- 12% av den organiserade brottsligheten har haft sysselsättning inom samhällskritiska yrken
- 90 miljarder/år - svart ekonomi
- 15 miljarder/år - välfärdsbrott
- 7,5 miljarder/år - bedrägerier
- 3,7 miljarder/år - illegal avfallshantering
- 1,8-2,8 miljarder/år – narkotikavinster

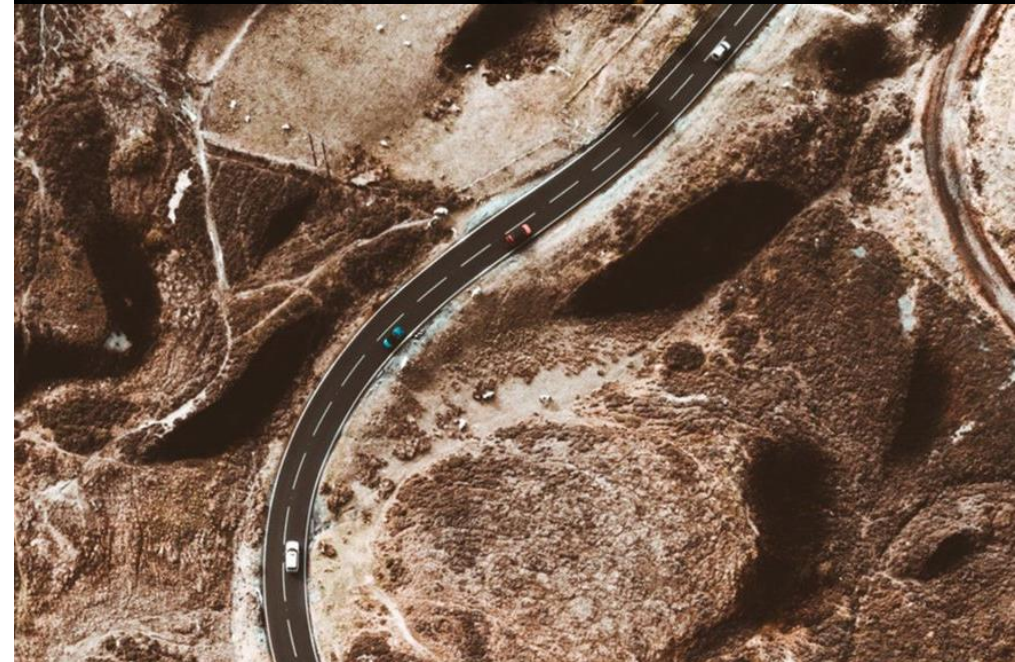
Nyckelförmågor

- Rekrytera möjliggörare för att komma åt information, beslut och pengar
- Etablera band mellan den legala sfären och den illegala – företag som brottsverktyg
- Nyttja lagstiftning och tillitsbaserade system inom offentlig sektor
- Flexibilitet - förskjutning av traditionell ekonomisk brottslighet till bedrägerier genom t. ex. vishing, phishing
- Fjärrstyra kriminaliteten och investera brottsvinster utomlands

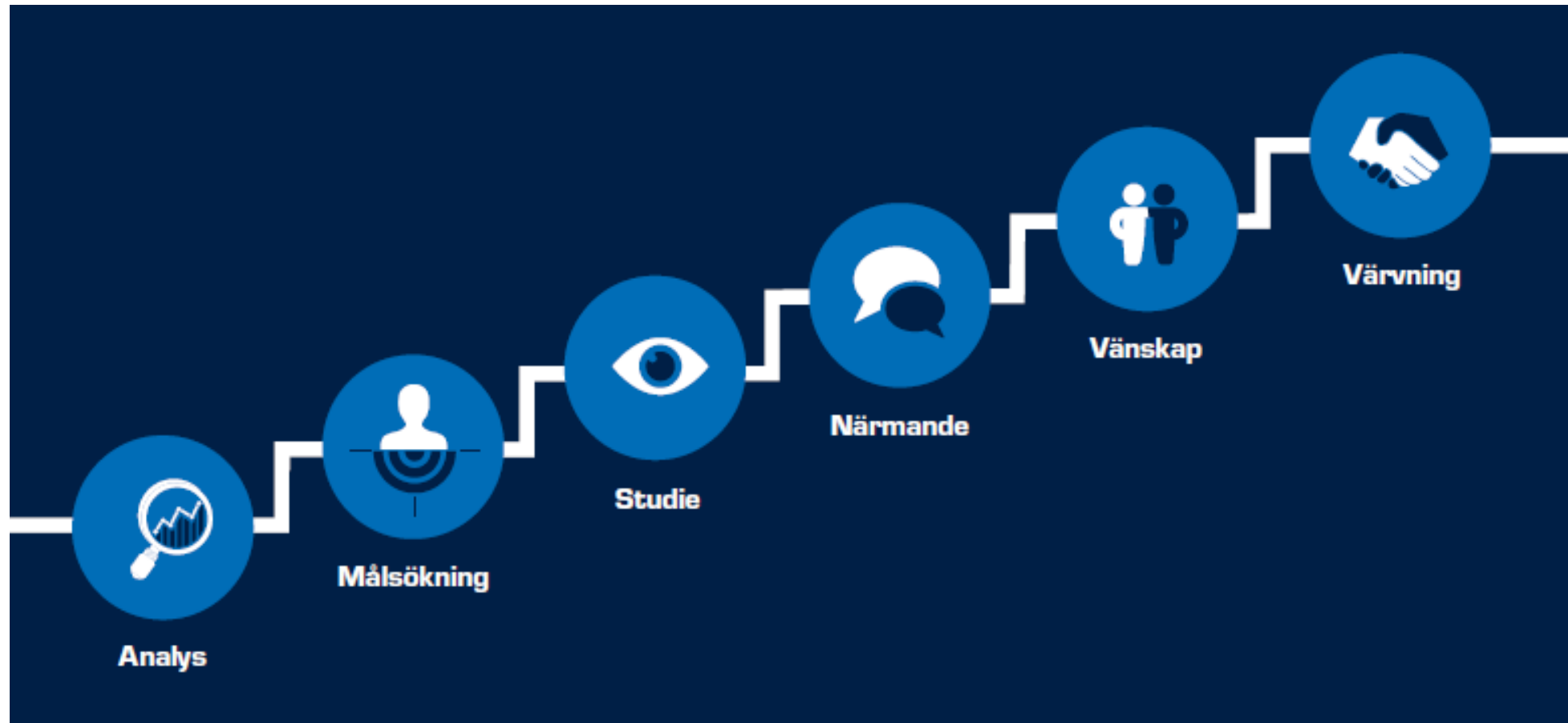

Företag som brottsverktyg

- Skapa en legal fasad – bedrägerier mot leverantörer, kreditgivare, staten och välfärdssamhället
- 80% av organiserad brottslighet använder företag som brottsverktyg
- Penningtvätt och finansiering av annan brottslighet
- Undgå upptäckt och bli betalningsskyldiga
- Tillgång till arenor i samhället där det annars hade varit svårt att begå brott
- LOU nyttjas av kriminella – bildar bolag, lägger sig lågt i upphandlingar, vinner avtal.
- **Negativa effekter** – levererar med låg kvalitet och göder den kriminella ekonomin.

Möjliggöraren - den mänskliga källan

Vilka är de och vad gör de?

Fyra typer av möjliggörare:

- Manipulerade
- Upparbetade
- Affärsmässiga
- Placerade

Vad gör de?

- Underlättar logistik
- Skapar legitima fasader
- Fattar gynnsamma beslut och tillstånd
- Bryter mot tystnadsplikten och förmedlar information

Hur avslöjas en möjliggörare?

- Möjliggöraren blir oförsiktig, pratar bredvid mun eller utmärker sig så att andra reagerar
- Möjliggörarens kommunikation eller förehavanden snappas upp av brottsbekämpande myndigheter
- Möjliggöraren blir avslöjad av sitt nätverk
- Arbetsgivaren har ett bra säkerhetsarbete och säkerhetsmedvetet ledarskap

Droger skapar kontaktyta

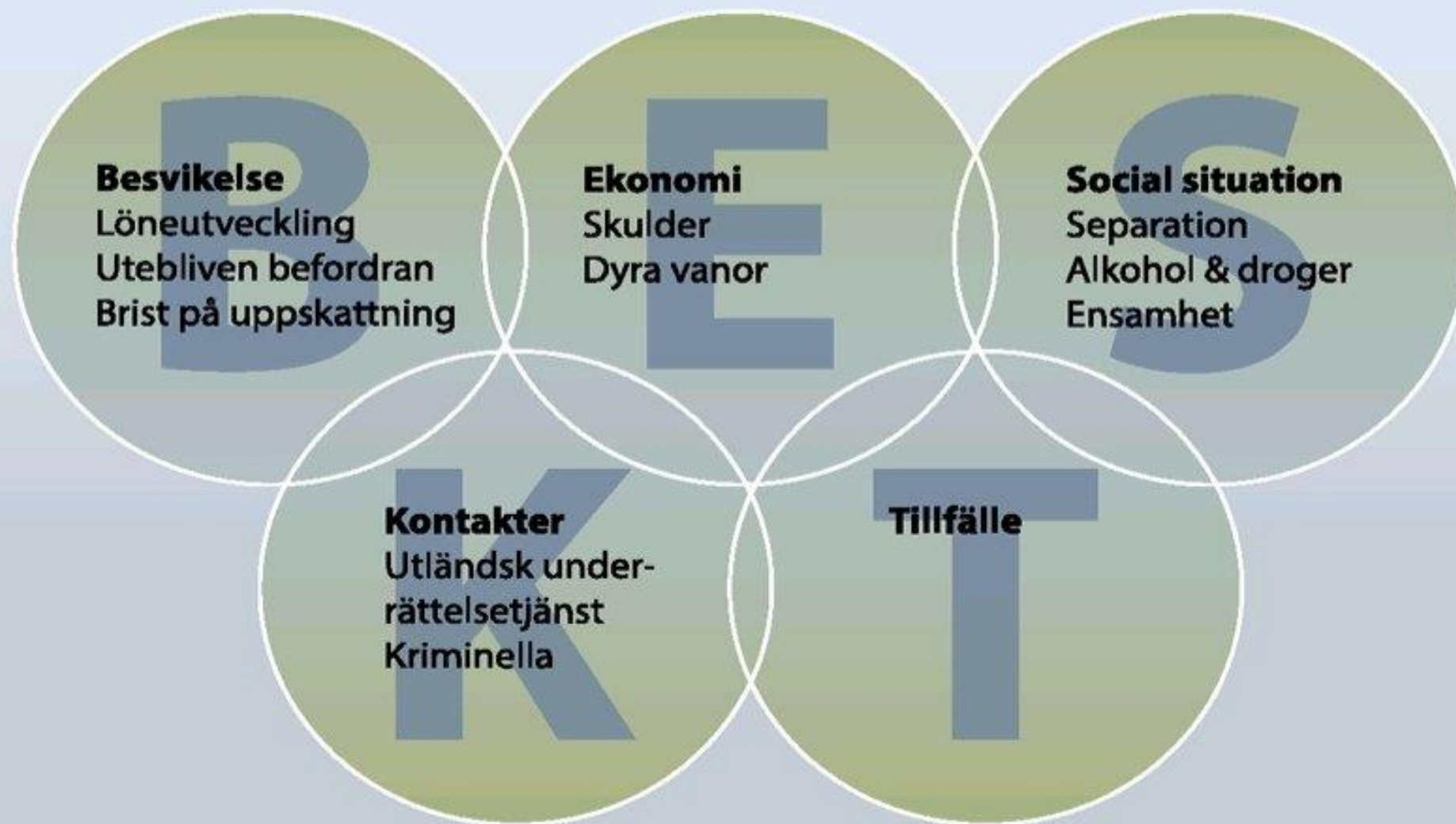
- Handläggare, försäkringsbolag
- Tillgång till företags- och kundinformation, tillgångar och försäkringshändelser
- Nyttjat och köpt kokain vid enstaka tillfällen vid fester
- Målsökt, kontaktad och uppmanad att lämna ut information mot hot om att bli avslöjad
- Påtvingad skadehandläggning till för högt försäkringsvärde

Hur förebygger vi möjliggörare?

- Organiserad brottslighet tar alltid den lättaste vägen till pengarna. Vem hos er har “huvudnyckeln”?
- Vad i er verksamhet är skyddsvärt? Vilka är sårbarheterna och vilka antagonister skulle vilja komma in hos er?
- Hur sker rekryteringen? Bakgrundskontroller? Referenstagning? Säkerhetsintervju?
- Utbildas medarbetare och chefer – hur ser säkerhetskulturen ut?
- Finns ett ledarskap som främjar goda och tillitsfulla relationer så att sårbarheter kan upptäckas?
- Finns rutiner för incidenthantering? Utredning?

TACK
2025-05-20

